

λην — ἀναπτει· Neque, ut aliam præterea emphasin
in verbis Apostoli quæramus, opus esse videtur.

§. XI.

ὁυτως) Hanc particulam non habet Codex. Alex.
cum duobus aliis, nec Latinus uterque, nec Syrus,
unde BENGELIVS in *marg.* N. T. hanc lectionem pro
firmiore habet lectione textus, licet non plane certa,
& in *App. Cr.* τὸ ὁυτως ex v. 5. huc illatum existi-
mat; in *Gnom.* vero hanc præterea rationem adfert,
quod Apostolus, si *illud* in hac similitudine iterum
adhibere voluisset, non in *medio*, sed in *principio* apo-
dofeos adhibuisset: ὁυτω και ἡ γλωσσα πυρ· Dein-
ceps respondet WOLFFIO, pro hac particula dispu-
tanti; Ac sane vix dari potest ratio, cur in *medio* apo-
dofeos demum compareat particula comparandi, quæ
aptius posita fuisset *initio* statim, ut v. 5. Cohæren-
tiam vero, quam omiffa hac particula WOLFFIVS in
textu desiderat, optimam ostendit ὁ μακαριτης noster.
Ἡ γλωσσα καθισαται ἐν τοις μελεσιν ἡμων) 1) Ἡ γλωσσα
per anaphoram & emphasin iterum ponitur, ut in
priori

priori enunciato. 2.) Verbum καθισαθα, sa pe plus non dicit, quam *esse* vel *existere*, quod RAPHELIUS ex Herodoto probat p. 429. 650. allegans quoque STEPHANVM, in *Thes. L. gr.* scribentem: *peculiare id habet καθισαμαι, quod pro Fio, & Sum, vel Existo, dicitur, conf. Jac. IV, 4.* Ceterum, cum durius quid sonet hæc locutio: *Lingua in membris nostris posita seu constituta est commaculans totum corpus*, recte forsan *hypallage* in his verbis esse statuitur, sic evolvenda, ut præteritum fiat participium, & participium fiat præsens indicativi: *Lingua in membris nostris posita σπιλοι — φλογιζει — φλογιζεται* vel etiam emphasis non quærenda est in verbo καθισαται, sed in eo, quod sequitur, *ἐν τοις μελεσιν ἡμῶν*, ut sensus sit: *lingua est unum modo de numero tot membrorum, & quidem exiguum, nihilominus ea est, quæ totum corpus, omnia membra, commaculat, ita GROTIUS. Ἡ σπιλωσα ὅλον το σωμα.)* 1.) verbum σπιλων metaphora ab igne sic adtemperat BENGELIUS, ut accipiat de igne, *per fumum commaculante*; GROTIUS vero, & cum Wolzogenio, MICHAELIS interpretatur, *insicere, anstecken*, perinde ut μαινειν hoc sensu adhi-

adhibetur Ebr. XII, 15. ad significandum *contagium* ex herba amara seu venenata; & *Medicis* quoque, ubi de morbis contagiosis loquuntur, vox *μιασμα* in usu est; talem certe *infectionem* comitari solet *inflammatio*, atque sic τὸ σπιλεν & φλογίζειν in sermone Apostoli optime conspirant; conf. C. I, 27. ubi pariter ἀσπιλον ἑαυτον τηρειν ἀπο τε κοσμου, significare potest, immunem se servare a *contagio* mundi. Alii tamen retinent vulgarem significatum, quo σπιλεν quamvis *pollutionem* denotat, ut Ep. Jud. v. 23. conf. σπιλοι 2 Petr. II, 13. ἀσπιλος 2 Petr. III, 14. qui & sensus, sin minus in prædicatum πυρ, certe in appositionem subiecti, ὁ κοσμος τ. α. quadrat, ita ut lingua qua κοσμος τ. α. totum corpus *contaminare*, qua πυρ vero rotam *nativitatis inflammare* dicatur. 2.) ὅλον το σωμα GROTIO & HAMMONDO, uti v. 2. ita & hic, est *corpus ecclesiæ*, quæ sæpe per unius atque alterius linguam in gravissimas *dissensiones* impellitur; sed manifestum est e contextu, intelligi *corpus*, cujus *membrum* est *lingua* v. 5. & cujus *reliqua membra* paullo ante memorantur in verbis, ἢ τοις μελεσιν ἡμων. Quia vero non de *physica* solum, (quam-

(quamvis nec hæc excludenda sit) sed vel maxime etiam de *moralis* infectione heic sermo est, recte BENGELIUS per ὅλον το σωμα intelligit *corpus hominis cum toto suo temperamento*, imo *totam* ejus naturam, quippe quæ in homine sibi relicto & irrogenito, adeoque carnali, in omni sua actione a corpore potissimum pendet.

§. XII.

Και φλογίζεσα τον τροχον της γενεσεως,) 1) Post γενεσεως addunt ἡμων duo Codices, & interpres Latinus, Syrus, Arabs, Aethiops; sed, MILLIO iudice, explicationis gratia forte ad marginem annotatum, in aliquos codices dein irrepsit; Codex certe Lincolnensis adhuc in margine habet, & γενεσεως carere potest hoc pronomine, uti σωμα. 2) Pro γενεσεως Codices aliqui, teste OECUMENIO, habebant γεννης, quam & lectionem sequitur Scholiastes anonymus, a MILLIO citatus *ad h. l. & in Proll. §. 1044.* sed absque dubio sphalma hoc debetur alliterationi ad γεννης *in fine comm.* 3.) Crux interpretum est phrasis τροχος γενεσεως.

A) GROTIUS & HEINSIUS legendum